

Luk DE GEEST

Bisschoppelijk vicaris en voorzitter Netwerk Rechtvaardigheid en Vrede

Voor Luk DE GEEST (70) kenmerken punten en komma's 2017. Terwijl hij uitbolt als Gents vicaris en als voorzitter van ORBIT, neemt hij in andere vertrouwde kringen een nieuwe rol op. Die van rector van Oostakker-Lourdes bijvoorbeeld, „waar ik al lang voorga in de weekendvieringen. Nog even en ik moet daarvoor niet meer om halfzes uit bed.”

‘Diaconie is een caleidoscoop, uit noodzaak’

Jozefien VAN HUFFEL

Hij zou graag de oneindige drijvende kracht bezingen van de Geest, maar ervaart dat begrip in zijn geval helaas als al te dubbelzinnig. „Ik verwacht van de Kerk en de geloofsgemeenschap dat ze brandstof blijven geven aan wie dat nodig heeft”, zegt Luk DE GEEST, dan maar met een ander beeld. „Wie zich door het evangelie laat aansteken, brandt niet op, al zal hij altijd van alles om handen hebben.”

–*Staat de diaconie al lang centraal voor u?*
Ik kreeg in mijn studententijd belangstelling voor ontwikkelingshulp. Het was de tijd van *Populorum progressio*, de sociale encycliciek van Paulus VI. De vertaling verscheen in afleveringen in *KERK & leven*. Toen ik twee jaar geleden de zolder opruimde, ontdekte ik dat ik die uitknipde en inplakte. Ik zette me in voor Broederlijk Delen en later, als leraar aan het college van Oudenaarde, voor Welzijnszorg. Als onderpastoor in Gentbrugge was ik bij beide startavonden manusje-van-alles, in de weer met microfoons en materiaal zowel als aan het woord op het podium, tot ik onverwachts vicaris werd. Toen grapte Karel Malfliet dat hij het werk van me overnam „omdat het je blijkbaar ver bracht”.

„Sommige sleutels om armoede op te lossen, worden nauwelijks benut. Neem nu het woonbeleid”

–*Bij het overkoepelende Netwerk Rechtvaardigheid en Vrede bent u sinds kort voorzitter. Wat vindt u bij uitstek onrechtvaardig?*
Armoede is en blijft een schrijnend gegeven. Met Caritas sloegen we pas nog alarm over de dramatisch stijgende kinderarmoede. Het is een kluwen van achterstellingen, van ontbrekende kansen. We kennen al heel wat sleutels om dat op te lossen, maar sommige worden nauwelijks benut. Neem nu het woonbeleid. Ons land investeerde in het verleden fors in de eigen woning van mensen, via fiscale voordelen voor wie bouwde. Dat kwam velen ten goede, maar niet wie het het hardst nodig heeft. Net als de stookoliepremie, een paar jaar geleden tijdens een strenge winter gelanceerd. Onder de duizenden gezinnen die een beroep doen op een van de diensten van het Gentse ar-

moedenetwerk Kras vonden we er twee die met stookolie verwarmden. Petroleumkachels kwamen veel vaker voor.

De organisaties van het Netwerk Rechtvaardigheid en Vrede pleiten ook steeds voor een automatische toekenning van rechten. Daar voeg ik graag een pleidooi voor een attente administratie aan toe. Ik denk bijvoorbeeld aan de Europese voedseloverschotten, die lang de Voedselbanken spekten. Europa werkte de overschotten weg, maar maakte budget vrij om armoedeorganisaties toch nog te voorzien van een aantal producten. In 2016 kwam de eerste levering van melk helaas pas in november. Wie op jaarbasis zesduizend liter had gevraagd, kreeg die in één keer. Waar sla je dat als organisatie op?

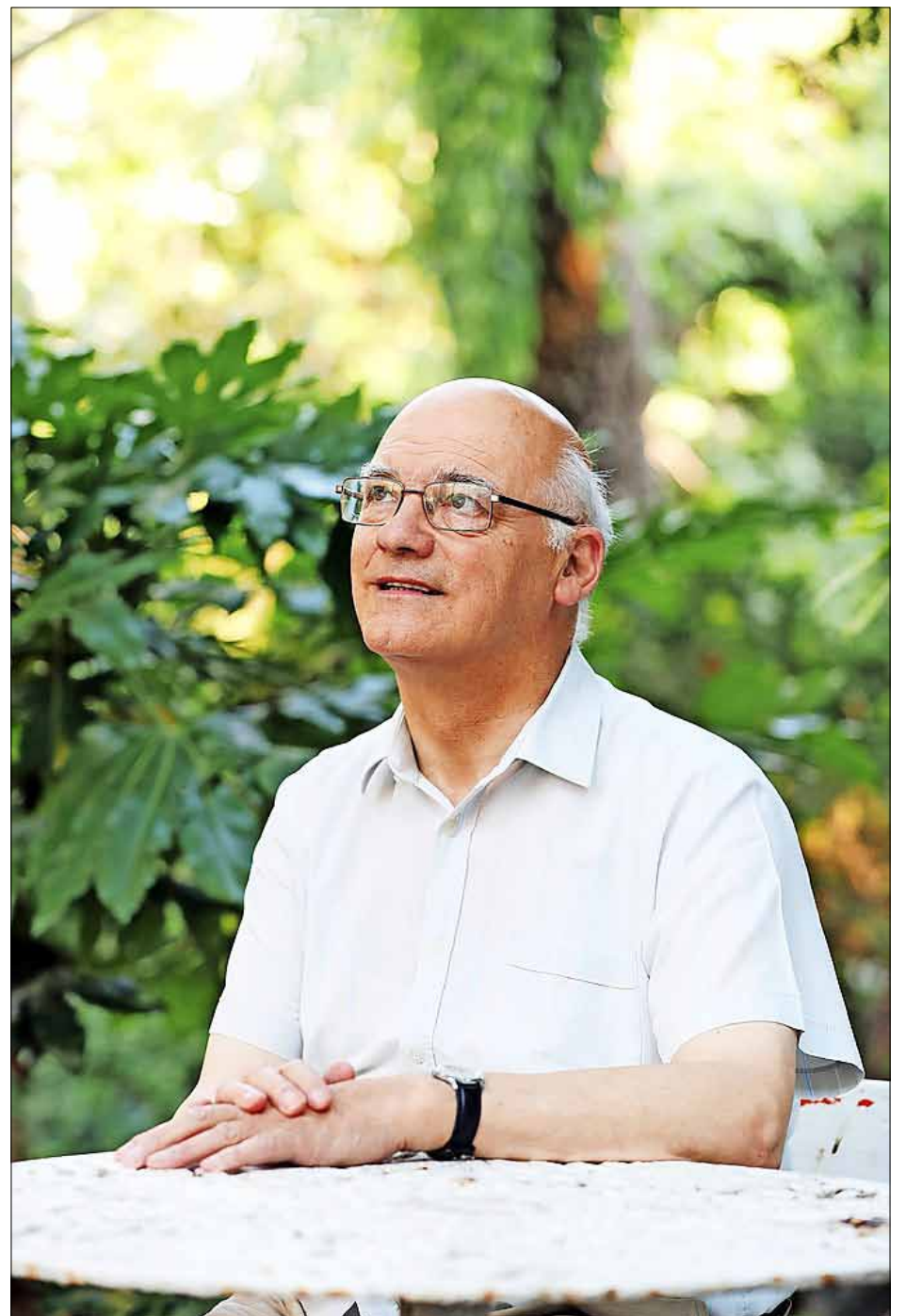
Tegelijk is er de creativiteit van mensen op het terrein. OCMW Gent lanceerde pas het project *Foodsavers*. Armoedeorganisaties geven zelf aan welke overschotten van grootwarenhuizen ze kunnen gebruiken.

–*Auteur David Van Reybrouck stelt dat vrede begint bij het individu en diens inzicht in interpersoonlijk relaties. Klopt dat volgens u?*

Je moet maar in de auto stappen om vast te stellen dat je zelf wel wat agressie in je hebt. Het is belangrijk daaraan te werken, want anders zijn rechtvaardigheid en vrede slechts woorden voor de grote contexten waar je zelf buiten staat. Ik was blij verrast door *Jésus non-violent*, een drieluik van boeken waarin het Belgische echtpaar Benoît en Ariane Thiran-Guibert het Marcusevangelie leest met de focus op de actieve geweldloze houding van Jezus. Wat Hij ons op dit vlak leert, mag vaker aan bod komen in catechese en onderwijs.

–*Straks wordt u rector van bedevaartsoord Oostakker-Lourdes. Wat zegt die plek u?*

Ik was seminarist toen ik voor het eerst naar Lourdes in Frankrijk trok als hulpbrancardier. Sindsdien miste ik nauwelijks een bedevaart. Ik geloof dat de zieken

Luk De Geest: „Zieken droegen me naar mijn priesterschap.” © Kristof Ghyselinck

me met hun gebed en vriendschap naar mijn priesterschap droegen. Ik weet niet of ik zonder hen het seminarie had afmaakt. Later werd ik directeur van de bedevaarten van het bisdom. Ik begeleid ze nog steeds graag. Loop je op de heenweg door de trein om kennis te maken, dan heb je bij aankomst vaak al drie diepgaande pastorale gesprekken achter de rug. Gelijkaardige kansen biedt een plek zoals Oostakker-Lourdes. Ze maakt deel uit van mensenlevens, sinds hun kinderjaren of door een plotse confrontatie met lijden. Mensen vinden er stilte en in die stilte God. Dat eenvoudige kaarsje als uitdrukking van groot verdriet of sterke vreugde, ik heb er respect voor en zie het als een kans om geloof voedsel te geven.

–*U was bezig met armoede en ziekte bij Caritas, diversiteit bij ORBIT, het klimaat bij Eco-kerk. Blijf u steeds een manusje-van-alles?*

Op een tweedaagse met de vicarissen van diaconie bespraken we recentelijk nog wat er allemaal achter het begrip zit. Diaconie is als een caleidoscoop, zo'n kartonnen huls vol gekleurde vormen die je elke keer wanneer je schudt een ander beeld voorschotelt. In zekere zin zijn we met te veel bezig, maar dat is uit noodzaak, omdat de noden talrijk en verscheiden zijn. Ze verschuiven ook voortdurend. Toen we bijvoorbeeld begonnen met ORBIT, destijds Kerkwerk Multicultureel Samenleven, richtten we ons op wijken waarin Italiaanse of Turkse immigranten samenwoonden. Vandaag onderhouden Congolese inwijkelingen via hun gsm een netwerk van familie en vrienden in heel België, maar net zo goed in Parijs en Bordeaux. De realiteit verandert en diaconie verandert mee.